

Bevarandeplan för Natura 2000-området Lommaområdet (SPA) SE0430173 i Burlöv och Lommas kommuner, Skåne

Lommaområdet, Foto: Lomma kommun

Grunduppgifter om Lommaområdet

Län: Skåne

Kommuner: Burlöv och Lomma

Läge: Burlöv, Lomma

Läge: Nordost om Malmö i Lommabuktens södra del

Markägare: Kommun, enskilda

Areal: 247,8 ha

Skyddsform: Delvis naturreservat

Bakgrund: SPA beslutat av Regeringen 2004-04.

Bevarandeplan fastställd och kungjord av Länsstyrelsen i Skåne 2019-12-19 respektive 2019-12-27.

Reviderad: Förslag till bevarandeplan; 2019-12.

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar. och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området. I bevarandeplanen redovisas gränser och fågelarter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande arter, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

Bevarandeplanen redovisar flera kategorier av arter. *Natura 2000-arter* är utpekade skyddade arter som listas i art- och habitatdirektivets bilaga 2 eller i fågeldirektivets bilaga 1. Bevarandeplanen ska ha med bevarandemål för dessa arter och tillstånd krävs för åtgärder som kan riskera att påverka arten. *Typiska arter* är indikatorer för en naturtyps bevarandestatus. *Karaktäristiska arter* ska stödja tolkningen av en viss naturtyp. Vissa arter kan vara både typiska och karaktäristiska. *Prioriterade arter (och naturtyper)* är de arter/naturtyper som är utvalda som mest hotade enligt art- och habitatdirektivet och vars utbredning huvudsakligen ligger inom EU:s territorium, de är markerade med en asterisk. Dessa prioriteringar ska skiljas från de prioriteringar av arter (och naturtyper) som görs i bevarandeplanen när åtgärder prioriteras för att arten (eller naturtypen) ska få gynnsam bevarandestatus.

En nationell *rödlista* är en sammanställning av arters status (utdöenderisk) inom ett lands gränser. Den publiceras vart femte år av ArtDatabanken och finns för närvarande förtecknad i boken Rödlistade arter i Sverige 2015. *Fridlysta arter* är förtecknade i Artskyddsförordningen. Att en art är fridlyst innebär att det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter

och djur. *Ågp-arter* är de hotade arter som har fått ett särskilt åtgärdsprogram för att rädda dem och deras livsmiljöer.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter. Vid tillståndsprövning är det viktigt att utnyttja den nya kunskapen som finns i reviderade bevarandeplaner även innan arealer och arter har beslutats av regeringen.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/skane/n2000

eller telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets hemsida: www.naturvardsverket.se

Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	5
OMRÅDESBESKRIVNING.....	6
INGÅENDE FÅGELARTER ENLIGT NATURA 2000.....	8
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden.....	11
Bevarandemål.....	11
(GEMENSAMMA) HOT MOT NATURA 2000-ARTERNA.....	12
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	13
Skydd och reglering.....	14
Prioriterade bevarandeåtgärder.....	14
Restaureringsåtgärder.....	14
Löpande skötsel.....	14
Uppföljning.....	15
Arter enligt fågeldirektivet.....	15
REFERENSER.....	31

Översiktskarta

Områdesbeskrivning

Natura 2000-området Lommaområdet (SPA) består av Lommabuktens södra del, norr om Segeåns mynning. Här finns både marina miljöer och strandängar på land. Strandängarna betas av nötdjur. Lommaområdet består av naturtyperna; Sublittoral sandbankar (1110), ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten (1140), Estaurier (1130) till havs och ler- sandsediment med glasört och andra annueller (1310), Perenn vegetation på steniga stränder (1220), Annuell vegetation på driftvallar (1210), Ler-och sandsediment med glasört (1310) salta strandängar (1330) samt fuktängar med starr (6410) på land. Dessa redovisas i bevarandeplanen för SCI-området Lommabukten och här redovisas fågelvärdena inom SPA-området. Gränserna för SCI och SPA är olika, med lite större areal på SPA-området.

Strandängarna och stränderna utgjorde i äldre tider, fram till de laga skiftena på 1800-talet, samfällid utmark till de omkringliggande byarna, och har troligen använts som betesmark ända sedan bronsåldern. De har således av mycket stort kulturhistoriskt värde. Grästorv och tång har också samlats in, bland annat för hägnadsbyggnad och jordförbättring på åkrar. På en geometrisk karta från 1766 ser man att området norr om Alnarpsdiket, Alnarps fälad, bestod av inägomark med slåttermark i väster och av åkermark i öster. Resten av Natura 2000 området var utmark (betesmark) till torpen som låg inom området.

All mark inom Natura 2000-området var däremot hårdvallsäng år 1913 och en liten yta intill Kalinaåns mynning (i sydost) var sidvallsäng i början av 1900-talet, områden slåttrades och på sidvallsängen fanns blötare partier intill ån.

Under ett antal år under senare år upphörde betet på de strandnära partierna, men från och med 2004 har betet upptagits igen.

Kuststräckan ingår i den så kallade Skånelinjen, eller Per Albinlinjen, en försvarslinje längs kusten i Skåne som upprättades under andra världskriget som ett skydd mot militärt angrepp.

Segeåns avrinningsområde har en areal på 33 400 hektar och består till 83 % av jordbruksmark. Kring flodmynningen är växtproduktionen idag hög, p.g.a. höga halter av närsalt. Läckage av kväve och fosfor bidrar tillsammans med dagvatten från tätorterna, från trafiksystemen samt från enskilda avlopp till en stor belastning på området.

Natura 2000-området börjar vid Kalinaåns mynning som är en del av Segeåns vattensystem. Detta område heter Tågarps hed och ligger inom Burlövs kommun. Här är området betat och det har skapats flacka gropar, så kallade skonor, d.v.s. vegetationsfattiga fördjupningar inom havsstrandängar som utgör en speciell miljö där vattnet kan bli mycket salt som en följd av avdunstningen. Det är enbart ett fåtal växter som tål dessa höga salthalter. Skonorna vattenfylls vid högvatten och arter som finns här är t.ex. saltnarv, grodtåg, sumpfräne och saltgräs.

Det lilla vattendraget Alnarpsåns mynning avgränsar Tågarps hed till Alnarps fälad som ligger i Lomma kommun. Alnarpsåns avrinningsområde omfattar 2100 ha som till största del består av jordbruksmark. Området har en mycket långgrund strand, med sandrevlar utanför den örtbevuxna strandlinjen. Naturtyperna domineras av salta strandängar. Några typiska arter är strandkrypa, strandaster, salttåg, rödsvingel, krypven, revigt saltgräs, paddfot och den rödlistade smala käringtanden (2015, NT). De östligare delarna av Alnarps fälad, som under en period var åkermark, hyser en mer trivial, gödselpåverkad flora närmast av tuvtätelyp.

Insektsfaunan är rik och varierad, och området hyser ett rikt och särpräglat fågelliv.

Berggrunden i denna del av Skåne utgörs av dankalksten. Landdelen av reservatet överlagras av silikatrik, sandig – stenig morän med inslag av lera och torv ("strandängstorv") och stor inblandning av skalgrus och flinta. Denna del består huvudsakligen av flacka, fuktiga – friska strandängar som delvis, framför allt i söder, översvämmas av havet vid högvatten. I de sydligare delarna finns större vattensamlingar

som mestadels torkar ut under sommaren. Två stora diken, Alnarpsdiket (tidigare

Rinnebäcken) och Kalinaån, löper tvärs över ängarna och mynnar ut i Lommabukten.

Havsdelen av Natura 2000-området är grund (≤ 3 m) med sandrevlar och bottnar som delvis exponeras vid lågvatten. Mellan strandängarna och havet löper en smal remsa av öppen sand- och stenstrand.

De grunda bottenområdena i Lommabukten är mycket produktiva och artrika. Delar av botten är vegetationsfri men här finns även områden med ålgräs (bandtång), som är mycket betydelsefulla för vattenmiljön och djurlivet.

Havsområdets maxdjup är 3 meter och har ett botten sediment som utgörs av sand med inslag av grus. Ytsalthalten varierar generellt mellan 8 och 15 ‰. De grunda bottarna utgör viktiga lek- och yngelplatser för fisk. Lommabukten är av riksintresse för yrkesfiske och här bedrivs fiske av torsk (*Gadus morhua*), sill (*Clupea harengus*) och flatfisk. Något yrkesfiske inom Natura 2000-området är dock inte aktuellt eftersom det är så grunt.

Lommabukten är ett ur många synpunkter dynamiskt område med starka strömmar och växlande salthaltförhållanden. Strömsituationen styrs främst av huvudströmmen i Öresund som antingen är nord- eller sydgående. Vid sydgående ström påverkas området inte bara av avrinning från Segeån, utan även av Höjeån och Kävlingeån i norra Lommabukten. På grund av utbyggnaden av Malmös norra hamn som påbörjades 1992, samt utfyllnaden av Spillepens avfallsdeponi, har strömsituationen in i Natura 2000-området påverkats, och vattenutbytet har försämrats. Den markanta sandreveln i Södra Lommabukten hänger vid lågvatten ihop med utfyllnaden så att endast ett begränsat vattenutbyte kan ske norrut från det inre området. Ett långsamt vattenutbyte kan leda till syrebrist i vattnet, vilket gör att fiskar flyr området.

Sambanden mellan grunda sandbottnar av växlande utseende, bottenfauna, fiskreproduktion och fågelliv är av stort ekologiskt intresse. Dessa samband kan lätt påverkas av olika hotfaktorer, vilket gör att området med dess strukturer och typiska arter tillsammans utgör en ekologiskt känslig enhet. Vattnet värms snabbt upp och solljuset når ända ned till botten vilket gör att miljön är mycket produktiv. Här växer vattenväxter som nating, särv, nate och kransalger. Deras bladverk ger skydd och gömsle åt fisk och smådjur. När vattnet blir djupare än en meter tar oftast ålgräset över som vegetation på sandbotten. Ålgräs kan växa ända ned till tio meters djup.

Vegetationens ökade höjd och täthet har lett till att flera typiska fågelarter, framför allt vadarfåglar, har minskat kraftigt under slutet av 1900-talet, och sydlig kärrsnäppa samt fisk-, silver- och småtärna har inte häckat på senare år. De flesta vadarfåglar är beroende av stora ytor med låg vegetation och undviker områden med vassar, busksnår och till och med enstaka träd, vilka gör att den öppna förbindelsen till vattenbrynet störs och risken för boplundring av exempelvis räv och kråka ökar. Vassarnas utbredning har däremot medfört att bl.a. Natura 2000-arten brun kärrhök börjat häcka. Grågås samt Natura 2000-arten vitkindad gås, vilka genom sin betning i viss mån bidrar till att hålla vegetationshöjden nere, har dock ökat starkt framför allt som rastare i området de senaste åren. Störningar från friluftsliv och fiske kan också ha bidragit till fågelfaunans utarmning.

Lommabukten utgör en viktig uppväxtplats för plattfiskyngel såsom lerskädda, sandskädda, skrubbskädda och piggvar, beroende på att det finns tillräckligt med föda i de grunda områdena i form

av många små individer av ryggradslösa bottendjur. Torsk, gulål, sjurygg, smörbult, kantnål, storspigg och näbbgädda förekommer också i området. Ål och torsk är rödlistade (2015, CR resp. VU).

Beskrivning av fågelarterna och deras livsmiljöer

Samtliga Natura 2000-arter i tabell 1 rastar eller övervintrar i området och flera av dem häckar också här.

Den rikliga tillgången på smådjur gör stränderna och de grunda vattenområdena mycket attraktiva för födosökande fåglar, framför allt gäss, änder, vadare och måsfåglar, som vår och höst kan ses i stora mängder på stränderna och i vattnet.

Flera mindre vanliga fågelarter som är karakteristiska för kustmiljöer med välhävade strandängar, sandstränder, revlar och estuarier häckar eller har häckat i området, bland annat Natura 2000-arterna skärfläcka, sydlig kärrsnäppa, fisktärna, silvertärna och småtärna samt de rödlistade arterna årta (tillfälligt), skedand och gulärta. Andra för dessa habitat typiska häckfåglar är gravand, strandskata, större strandpipare, tofsvipa och rödbena.

De växtätande fåglarna sångsvan, knölsvan och sothöna är i allra högsta grad beroende av att det finns nate och nating. Skulle växterna försvinna flyttar även fåglarna, därför är det viktigt att man övervakar utbredningen av dessa växter i Lommabukten. Anledningar till varför nate och nating skulle försvinna kan vara förändrad tillgång på näring i vattnet, överbetning av fåglar, föroreningar eller närvaro av växtätande fiskar som tjockläppad mulle, larver och mossdjur.

Ingående fågelarter enligt Natura 2000

Följande tabell med utpekade fågelarter inom Natura 2000-området baseras på kunskap från lokala fågelexperter samt inrapporterade fåglar i artportalen 2019. Bevarandestatus indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) eller icke fullgod. Bevarandestatusen anses "gynnsam" när: 1. uppgifter om den berörda artens populationsutveckling visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö, 2. artens naturliga utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid, och 3. det finns, och sannolikt kommer att fortsätta att finnas, en tillräckligt stor livsmiljö för att artens populationer skall bibehållas på lång sikt.

Tabell 1. De fågelarter som ligger till grund för SPA-området Lommaområdet. Arternas förekomstform anges liksom deras bevarandestatus inom området.

Kod	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Förekomstform	Bevarandestatus	
				Fullgod	Icke fullgod
A272	Blåhake	<i>Luscinia svecica</i>	Regelbunden rastare enstaka ex.	X	
A082	Blå kärrhök	<i>Circus cyaneus</i>	Regelbunden rastare och övervintrare, max 9 ind.	X	
A081	Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>	Häckare, 1 par	X	
A094	Fiskgjuse	<i>Pandion haliaetus</i>	Regelbunden rastare ca 7 ind.	X	
A193	Fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>	Häckar 1-2 par, regelbunden rastare		X
A075	Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Tillfällig rastare, ca 2 ind.	X	
A157	Myrspov	<i>Limosa lapponica</i>	Rastande under maj 2-250 ind.	X	
A379	Ortolansparv	<i>Embera hortulana</i>	Sparsam rastare under maj och aug. Enstaka.	X	
A068	Salskrake	<i>Mergus albellus</i>	Regelbunden rastare och övervintrare, max 23 ind.	X	
A190	Skräntärna	<i>Sterna caspia</i>	Häckare, 2 par, rastare ca 12 ind.	X	
A132	Skärfläcka	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Häckare, upp till 33 par		X
A195	Småtärna	<i>Sterna albifrons</i>	Tillfällig häckare upp till 5 par		X
A098	Stenfalk	<i>Falco columbarius</i>	Regelbunden rastare sept-okt, max 7 ind.	X	
A197	Svarttärna	<i>Chlidonias niger</i>	Sällsynt rastare under maj-juni. Upp till 50 ind..		X
A466	Sydlig kärrsnäppa	<i>Calidris alpina schinzii</i>	Sällsynt häckare, 1 - 4 par.		X
A045	Vitkindad gås	<i>Branta leucopsis</i>	Rastande under sträckande ca 4800 ind.	X	
A191	Kentsk tärna	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	Oregelbunden häckare, 1 par		X
Övriga arter som utgjort grund för Natura 2000-utpekandet					
A249	Backsvala	<i>Riparia riparia</i>	Häckar 320 par, rastar	X	
A260	Gulärkla	<i>Motacilla flava</i>	Häckar 8-15 par		X
A258	Rödstrupig piplärka	<i>Anthus cervinus</i>	Rastande sept, 1-10 ind.	X	

A145	Småsnäppa	<i>Calidris minuta</i>	Rastande juli-sept, max 366 ind,	X	
A063	◆Ejder	<i>Somateria mollissima</i>	Häckar, upp till 25 par		X
A055	◆Årta	<i>Anas querquedula</i>	Häckar 1 par		X
◆ny art/naturtyp som inte är beslutad av Regeringen					

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Fågeldirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

Prioriterade bevarandevärden:

Syftet med Natura 2000-området Lommaområdet är att bevara livsmiljön för beskrivna fågelarterna i tabell 1. Livsmiljöerna präglas av öppna havsstrandängar, öppna betesmarker, vassar, starttuvor och frodig vegetation nära vatten, kust med grunda våtmarksmiljöer utan högre vegetation, torrare partier med kortvuxen vegetation samt grustag. Varje art ska bidra till att upprätthålla gynnsam bevarandestatus inom sin biogeografiska region. Gynnsam bevarandestatus innebär att artens population ska vara säkrad på lång sikt och att deras naturliga utbredningsområde inte minskar. Arternas behov ska tillgodoses i området vad gäller födotillgång och skydd. Vissa arter ska kunna häcka i området.

Motivering:

Ett Natura 2000 - område med salta strandängar och grunda sandiga bottnar, beläget i Burlöv och Lomma kommuner på Skånes västkust. Skonor längs havsstranden fylls med saltvatten vid högvatten. Området i Lommabukten utgör en viktig häcknings- och rastlokal för många fågelarter. Områdets bottenvegetation och bottenfauna utgör en viktig födoresurs för områdets fåglar, och är generellt av stort ekologiskt intresse.

Gemensamma bevarandemål

Målet är att de ingående arterna i fågeldirektivet ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska.

Arternas livsmiljöer i öppna havsstrandängar, öppna betesmarker, vassar, starttuvor och frodig vegetation nära vatten, kuster med grunda våtmarksmiljöer utan högre vegetation, torrare partier med kortvuxen vegetation samt grustag ska finnas kvar eller öka sin areal så att fåglarnas behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses. Det ska finnas en rik fisk- och evertbratfauna i havet

och på strandängarna. Området ska undgå vidare exploatering. Träd och buskar får inte förkomma i sådan utsträckning att de påverkar prioriterade bevarandevärden negativt.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Hot mot Natura 2000-arterna

Nedan listas exempel på reella eller potentiella hot mot områdets bevarandevärden. Både sådana verksamheter eller åtgärder som typiskt sett kan förväntas påverka området och mer generellt formulerade hot utgående från vad som kan motverka bevarandemålen som redovisas. Hoten som anges här påverkar alla eller de flesta av områdets arter. För vissa arter finns även mer specifika hot och de redovisas för varje art under rubriken ”Arter enligt fågeldirektivet”.

Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området.

De största riskerna för områdets Natura 2000-fågelarter är:

- Försämrad eller upphörd hävd av betes- och slåtterängar leder till att många fågelarter får minskad tillgång på lämpliga häcknings – eller födosöksmiljöer. Arternas krav på stora sammanhängande hävdade områden gör t ex att flera vadarfågelarter missgynnas av dålig eller upphörd hävd.
- Överbetning så att det inte finns lämpliga boplatser och skydd. En minskning av t.ex. vass eller sävtuvor kan orsaka sämre skydd för häckande fåglar, evertetrater som utgör föda etc.
- För tidigt betessläpp eller slåtter kan påverka häckning negativt genom att bon (ägg eller ungar) förstörs eller att vegetationen blir så nerbetad att det inte finns lämpliga, skyddade tuvor att ha bon i.
- Uppodling av marker är negativt för många arter.
- På grund av hög näringsstatus i vattnet, får man igenväxning av havsytan. Lommabukten tillförs stora mängder närsalter från bland annat åkermark via Alnarpsdiket och Kalinaån.
- Dålig vattenkvalitet, övergödning, syrefria bottnar eller annan skada som gör att födan minskar, både i estuarier, eller habitat växer igen och förloras. Övergödning, grumling och ett minskat siktdjup kan även göra att fåglar får svårare att leta eller fånga föda. Vattenkvaliteten i bukten tros också ha försämrats genom ökade föroreningar och minskad vattencirkulation till följd av utbyggnaden av Malmös norra hamn och Spillepengs avfallsdeponi.
- Hydrologiska förändringar genom t ex regleringar av vattendrag, utdikningar.
- buskar, träd och andra uppstickande föremål på land i närheten av häckningslokaler kan utgöra utsiktsplatser för rovfåglar (kråkor t ex).
- Rovdjurs (räv, mink, kråkfåglar, brun kärrhök, tornfalk m fl) predation på ägg och ungar.
- Störning på grund av det rörliga friluftslivet
- Exploatering av häcknings-, vilo- eller födosöksområden genom att ta mark eller vatten - dvs habitat- i anspråk för anläggningar, byggnader eller mänskliga aktiviteter inklusive friluftsliv både i och i närheten av Natura 2000-området. Mänskliga aktiviteter (rörelse, ljud, ljus) kan också vara störande eller skrämmande och därmed göra att fåglar varken nyttjar området där aktiviteten sker eller ett påverkansområde runt omkring detta.

- Etablering av vindkraftverk i anslutning till de delar av området som hyser hävdade strandängar. Fåglar riskeras att dödas av rotorblad.
- Olja och andra miljögifter som påverkar fåglar direkt genom förgiftning eller annan skada, eller indirekt genom påverkan på deras föda, t ex fisk och bottenfauna. Även ämnen som används för att bekämpa olja, sk dispergeringsämnen, kan skada havsmiljön.
- Nedskräpning av stränderna.
- Lösspringande hundar.
- Jakt på populationer som är vikande, eller jakt i eller i närheten av vilo- och födosöksområden som utförs i sådan omfattning att den har skadlig påverkan på fåglars möjlighet att nyttja ett område.
- Fiske som genom ett för stort uttag påverkar mängden av eller kvaliteten på föda negativt.
- Fåglar kan också fastna och drunkna i olika former av fiskeredskap, både aktivt utsatta och spökgarn.
- Risk för fåglar att skadas genom att äta makro- eller mikrokräp istället för naturlig föda och därmed hindras i tillväxten eller skadas genom påverkan på krävan eller andra organ vilket kan leda till att djuret dör.
- Klimatförändring. Med risk för stigande havsnivåer och ändrade temperaturer kan häckningen i habitatet komma att översvämmas eller förstöras.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27-29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av fågeldirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan man ville undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

Ersättning

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken. Om skötseln av ett Natura 2000-område orsakar merkostnader för en markägare eller arrendator kan ersättning eventuellt ges, till exempel miljöersättning för betesmarker. Markägaren kan även skriva skötselavtal med Länsstyrelsen.

Markägare kan eventuellt få rätt till ersättning om **tillstånd inte kan ges** och Natura 2000 innebär avsevärda begränsningar i pågående markanvändning inom den berörda delen av fastigheten.

Ersättning ges dock inte i alla fall t.ex. inte om man blivit nekad att uppföra byggnationer inom Natura 2000-områden. Om skog ska ersättas vill Naturvårdsverket att all skog inom Natura 2000-området ersätts samtidigt så att inte Natura 2000-området har ersatts i vissa delar och inte i andra. Miljöersättning inom betesmarker anses också vara en form av ersättning.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådats med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Bevarandeåtgärderna består av nuvarande och eventuella planerade skydd, restaureringsåtgärder, som vanligtvis är större engångsåtgärder, och löpande skötsel, som inte är engångsåtgärder och som behöver göras löpande.

Skydd och reglering

Natura 2000-området Lommaområdet är skyddat som naturreservat, Södra Lommabukten med Tågarps hed och Alnarps fälad (2008-05).

Inom området, förutom de yttersta delarna i väster och norr, råder beträdnadsförbud inom vattenområdet under hela året och under tiden 15 mars – 30 september är det förbjudet att beträda naturreservatets landområden. Orsaken till förbudet är att inte störa fågellivet. Det är också förbjudet att bedriva jakt.

Länsstyrelsen anser att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade.

Prioriterade bevarandeåtgärder

Området skall hävdas genom årlig betning med nöt, häst eller genom sambetning där nöt ingår. Nötkreatur är särskilt lämpliga som betesdjur i häckningsområden. Deras sätt att beta ger en struktur på vegetationen som gör det lättare för fåglar att gömma bon. Nötkreatur rör sig heller inte lika mycket som andra djurslag och tenderar därför inte att skada så många bon.

Vid betesperiodens slut skall vegetationens höjd i princip ej överstiga 1 dm. Dock kan gräs- och starttuvor i våta partier vara högre, då detta gynnar häckande änder.

Ingen form av gödsling eller jordförbättring får ske, stödutfodring av betesdjur får ske på överenskommen plats efter samråd med Länsstyrelsen.

Alla befintliga och invandrande buskar och träd avverkas i höjd med markytan, om de ej hålls nere av bete. Avverkning får ej utföras under de tider beträdnadsförbud gäller för reservatet.

Restaureringsåtgärder

Alla befintliga och invandrande buskar och träd avverkas i höjd med markytan, om de ej hålls nere av bete. Avverkning får ej utföras under de tider beträdnadsförbud gäller för reservatet.

Löpande skötsel

Området skall hävdas genom årlig betning med nöt, häst eller sambetning där nöt ingår.

Vid betesperiodens slut skall vegetationens höjd i princip ej överstiga 1 dm. Dock kan gräs- och starrtuvor i våta partier vara högre, då detta gynnar häckande änder. Ingen form av gödsling eller jordförbättring får ske, stödutfodring av betesdjur får ske på överenskommen plats efter samråd med länsstyrelsen.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Arter enligt fågeldirektivet

Backsvala A249

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

I Sverige häckar arten norrut till Torne lappmark. I Lommaområdet häckar arten med ca 320 par. Arten har minskat på många platser men inte i Skåne. Framtidsprognosen bedöms trots det vara dystert, inte minst på grund av nedläggningstakten av aktiva grustag. Återställningsarbeten som enligt nuvarande regler måste ske vid slutbruten grustagsgrop har medfört att svalorna ofta tvingas flytta och de återfinns därför nästan enbart vid grustag där brytning förekommer. Dess speciella biotopkrav får till följd att utbredningen är något mosaikartad och även inom övervintringsområdet uppstår koncentrationer kring lämpliga lokaler. Arten är rödlistad som NT – Nära hotad

Artspecifika bevarandemål

Målet är att backsvala ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Backsvalans livsmiljö med grustag ska finnas kvar eller öka sin areal så att backsvalans behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

I grustagen kan bona förstöras på grund av maskinvibrationer eller genom direkta ingrepp i boväggen. Stora skador kan uppstå genom okloka återställningsarbeten (igenläggningar) under sommarmånaderna. Kolonier har även förstörts genom ras i grusbranten, slagregn med framforsande vatten, motorcrosstävlingar samt barns lek i grustagen. Insektsbrist förs lokalt fram som en möjlig orsak till svalornas minskning. Igenplantering har en stor negativ effekt och mänsklig störning av art samt närvaro av annan art har vissa negativa effekter.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Backsvalorna föredrar också de färskväggarna och om en vägg i varje aktiv täkt rutinmässigt kunde avsättas åt fåglarna, skulle detta vara till stort gagn för dem. Reglerna för återställning av grustäkt efter

upphörd drift bör snarast ändras så att inte sydvända brinkar och erosionshak släntas ut och planteras med skog.

Därutöver bör man kräva, att inga återställningsarbeten vid slutbruten grustagsgrop sker under tiden 1 maj – 15 september. I delar av landskap med brist på lämpliga häckningsmiljöer finns möjligheten att skapa häckningsbranter för bäcksvalekolonier genom att placera lämpliga massor i lämpliga områden (ex. Spillepeng i Skåne).

Blåhake – *Luscinia svecica* A272

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

I Sverige häckar blåhaken av nominatformen *svecica*, främst i fjälltrakterna, från Lappland i norr och längs fjällen söderut till Jämtland. Under flytten observeras den över hela landet. Inom Lommaområdet rastar arten med enstaka ex. En studie av blåhakar av underarten *svecia* som häckar i Norge och i Tjeckien visade att det övervintrar i Indien varför det är troligt att även svenska häckfåglar flyttar åt sydost. I norra Europa föredrar den att häcka i viden och sank fjällbjörkskog medan övriga Europas blåhakar föredrar busk- eller vassområden i sankområden vid våtmarker och åar. Det förekommer också att den häckar i torrare, bergig terräng. Under höstflytten rastar den i vassar och i frodig vegetation nära vatten. Blåhaken gömmer sitt bo väl, lågt i busksnår eller direkt på marken i en grästuva i närheten av vatten. Det skålformiga boet byggs av torrt gräs och torra blad, och fodras med fina strån. Födan, som består av insekter, deras larver och puppor samt maskar, söker blåhaken oftast vid vatten och på fuktiga platser. På hösten kan den även äta bär. Hannen har en stark, varierad, härmande sång som ibland påminner om näktergalens, som är en nära släkting till blåhaken.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att blåhake ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Blåhakens födosöksområde med vassar och frodigt med vegetation nära vattnet ska finnas kvar eller öka sin areal så att blåhakens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Dålig hävd och igenväxning liksom dikning och torrläggning av våtmarker kan leda till att viktiga rastplatser försvinner. Rovdjur, som mink, kan leda till att individer försvinner. Minskad konnektivitet genom exploatering av viktiga häckningsområden.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Bevara dungar med vass i anslutning till havet

Blå kärrhök, *Circus cyaneus* - A082

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Blå kärrhök häckar numera enbart i norra Sverige men rastar i området både höst och vår med ca 9 ex. Förutsatt att födotillgången är god kan blå kärrhöken häcka framgångsrikt i öppen mark av sinsemellan mycket olika karaktär. Boet byggs alltid på marken i lågvuxen, tät vegetation; på myrar, hyggen, i kraftledningsgator, kärr eller på hedar men även i vassjöar samt i unga barrskogsplanteringar, i vide- eller björksnår eller t.o.m. i sädesfält. Artens utbredning och status i Sverige är ofullständigt känd. Det i stort sett totala försvinnandet från Syd- och Mellansverige under 1960-talet faller väl in i tiden för kvicksilverkatastrofen som drabbade en mängd fågelarter knutna till jordbrukslandskapet. Blå kärrhöken har dock, i motsats till ett flertal andra drabbade arter, inte återhämtat sina positioner i södra Sverige trots en förbättrad biocidsituation. Ett mindre antal fåglar övervintrar. Arten är rödlistad NT (Nära hotad).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att blå kärrhök ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Den blå kärrhökens livsmiljö öppna fuktängar ska finnas kvar eller öka sin areal så att den blå kärrhökens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Ingen hotbild bedöms föreligga i området. På sikt bör större inventeringsinsatser och viss forskning rörande blå kärrhökens ekologi ske.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Inga särskilda bevarandeåtgärder behövs nu men efter forskning kan specifika bevarandeåtgärder uppkomma.

Brun kärrhök, *Circus aeruginosus* - A081

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Arten häckar i området med 1 par och är starkt knuten till vassrika eutrofa slättsjöar. En förutsättning för häckning är att det finns tillgång på tät gammalvass eller liknande vegetation att bygga boet i. Jaktutflykter över åker- och ängsmark kan utsträckas åtskilliga kilometer från boplatser. Arten är inte rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att brun kärrhök ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Den bruna kärrhökens livsmiljö med vassrika eutrofa slättsjöar ska finnas kvar eller öka sin areal så att den bruna kärrhökens behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Minskad tillgång på bladvass kan försämra möjligheter att bra boplatser. Bekämpningsmedel och miljögifter har en viss negativ effekt. För övrigt bedöms inga direkta hot föreligga.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Inga speciella åtgärder bedöms krävas för närvarande. Arten är förhållandevis fördragsam och flera par häckar nära vandringsleder och bebyggelse.

Ejder, *Somateria mollissima* - A063

Artens förekomst är ännu ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Ejderen är extremt kustbunden och häckar längs alla kuster. Den föredrar öar men häckar även på halvöar och havsstrandängar. Ejdern undviker att häcka om det finns fyrfota rovdjur. I Lommabukten häckar ca 25 par årligen. Efter 25-28 dygn kläcks äggen. Efter ca 70 dygn är ungarna flygga.

Merparten av de svenska ejdrarna övervintrar i danska farvatten. Ett något mindre antal övervintrar bl a i södra Östersjön och på den svenska västkusten. Tidig vår, framförallt under en koncentrerad period i början av april, flyttar ejdrarna till sina häckningsområden. Parningar sker från slutet av februari till början av maj. Ejdern är rödlistad som sårbar (VU).

Ejdersns föda består huvudsakligen av musslor, framförallt blåmusslor, men även kräftdjur, taggdjur och enstaka fiskar fångas. Små ungar lever av kräftdjur, små mollusker och insekter. Ejdern kan dyka ner till 20 m djup för att leta föda.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att ejdern ska fortsätta förekomma som övervintrande, den ska fortsätta nyttja området för uppväxt och området ska utgöra en lämplig häckningsmiljö.

Artspecifika hot

Stark predation från bl a mink har lett till ökad dödlighet hos ruvande honor och därmed en skev könskvot och försämrat häckningsresultat genom bopredation. En annat möjligt hot är försämrad tillgång och/eller kvalitet på blåmusslor vilket i sin tur leder till en försämrad kondition hos t ex ejderhonorna och gör att det inte häckar varje år. Brist på vitamin B1 (tiamin) hos ejder men även andra kustfåglar är känt från studier i Stockholms skärgård och bristen yttrar sig bl a i neurotoxisk överdödlighet och reproduktionsstörningar. Fiske, miljögifter och habitatförstörelse är exempel på hot med stor potentiell påverkan. Förekomst av andra arter liksom mänsklig störning kan också ha viss negativ effekt.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Mink och andra potentiella borövare bör hållas efter. Eventuell jakt på arten bör begränsas till hanarna. Fisket bör begränsas så att risk för bifångst inte når en skadlig nivå och musselbankarna i och i närheten av Natura 2000-området bör skyddas från verksamheter som kan skada dem.

Fiskgjuse, *Pandion haliaetus* - A094

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fiskgjusen häckar i anslutning till vatten över större delen av landet dock inte inom området. Området nyttjas för att rasta i samt som födosöksområde under häckningstiden april-september. Ca 7 ex. rastar här i Lommaområdet. De bygger vanligen sitt stora risbo i toppen av en plattkronad, kraftig tall med utsikt över omgivningen. En majoritet av boplatserna påträffas i anslutning till sjö, vattendrag eller kust. De lever enbart av fisk och är därför beroende av tillgång till öppet vatten. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att fiskgjusen ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Fiskgjusens livsmiljö i anslutning till vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att fiskgjusens behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Tillgången på lämpliga boplatser är begränsande. Grumling och försurning av vattenområden och mänsklig störning av arten är andra hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Äldre träd, lämpliga för boplacerings, bör medvetet sparas. Likaså bör boplatzformar sättas upp.

Fisktärna, *Sterna hirundo* - A193

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fisktärnan häckar över hela landet, i Lommaområdet häckar 1-2 par och är något av en opportunist när det gäller valet av boplatser. Den häckar vid insjöar och dammar likväl som i kustområden men även i hamn- och industriområden. De häckar som enstaka par eller i små kolonier. Fisktärnor kan röra sig långt bort från sina häckningsplatser för att leta föda. Dess föda består av insekter, kräftdjur och fisk. Arten har ökat de senaste 30 åren och är stabil över den senaste tioårsperioden. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Arten ska fortsätta att rasta i området under flyttperioderna.

Artspecifika hot

Båttrafik och friluftsliv kan medföra störningar under häckning. Dålig hävd och igenväxning liksom dikning och torrläggning av våtmarker kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Rovdjur, som mink, kan leda till att kolonier försvinner. Minskad konnektivitet genom exploatering av viktiga häckningsområden.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Skydda och upprätthålla bevarandevärdena i de livsmiljöer där arten häckar.

Gulärta

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Gulärta häckar över stora delar av tempererade palearktiska landmassan, d.v.s. Europa, Asien norr om Himalaya, norra Afrika och de norra och centrala delarna av Arabiska halvön. Inom Lommaområdet häckar 8-15 par. Gulärta påminner om sädesärta, både till formen och beteendet, men den vistas inte så gärna nära mänsklig bebyggelse. Den adulta fågeln har övervägande gul undersida och olivfärgad till grå ovsida, där honans fjäderdräkt är mattare. Fjäderdräkten skiljer sig mycket mellan de många underarterna, speciellt vad gäller teckningen på huvudet.

Gulärta är en insektsätare som mest uppträder i öppna biotoper. Arten häckar ofta nära vatten, exempelvis på blöt hagmark, betade fuktiga strandängar, i utkanten av våtmarker, på gräsmyrmark, högmossar och liknande. Under flyttning uppträder den på betesmark eller åkrar. Den placerar sitt bo på marken, väl dolt i vegetationen som i en grästuva eller liknande. Det skålformade boet byggs av torrt gräs som fodras med hår, fjädrar och dylikt. Om hösten flyttar den i flock och rastar då gärna bland betande djur eller på åkermark. Stora höstflockar övernattar ibland i vassar, ibland uppemot 5000 individer. I norra Europa återvänder flyttande individer tidigare om våren än sädesärta. Gulärta är insektsätare men dess födoval är inte välkänt. Hos vissa populationer utgör fjädermyggor en stor del av födan men födovalen varierar kraftigt från bladlöss till trollsländor. Den globala populationen minskar men inte så mycket att arten bedöms som hotad utan BirdLife International kategoriserar gulärta som livskraftig (LC).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att gulärta ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Gulärtans livsmiljö på betade fuktiga strandängar i anslutning till vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att gulärtans behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Främsta orsaken till den nedgång som finns för arten är habitatförstörelse vilket beror på minskningen av häckningsbiotoper som betade fuktiga strandängar.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Betesmarkerna fortsätter att hävdas.

Havsörn, *Haliaeetus albicilla* - A075

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Havsörnen är till stor del knuten till vatten för sitt näringssök (havsmiljö, större insjöar, och vattenmagasin). Under häckningssäsongen är fisk den dominerande födan, men den tar även fågel och medelstora däggdjur. Under övriga delar av året dominerar fågel och fisk, där andelen kadaver är förhållandevis stor. De bygger stora, omfångsrika och tunga bon och kräver därför kraftiga träd (i

första hand tall) för boets placering. Botrådets medelålder längs ostkusten är minst 160 år. Arten är rödlistad som NT (Nära hotad). Arten rastar med ca 2 ex i Lommaområdet.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att havsörnen ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Havsörnens livsmiljö i anslutning till vatten ska finnas kvar eller öka sin areal så att havsörnens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Det finns ”nya” miljögifter som åter kan förvärra situationen. T.ex. vet man ännu inte hur och om bromerade flamskyddsmedel påverkar organismerna i havsmiljön. Exploatering av häckningsområden genom skogsbruk, fritidsbebyggelse, vindkraftverk etc.

Ökad tillgänglighet och störningar vid bona (nya skogsbilvägar och andra vägar, fler fritidsbåtar, snöskotrar, ökat friluftsliv, det fria fisket i fjällen etc.). Illegal förföljelse som fortfarande förekommer. Ett högst tänkbart framtida hot är bristen på lämpligt botråd.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Boplatsen för havsörn bör alltid skyddas från skogsbruksåtgärder genom naturvårdsavtal eller liknande.

Under häckningsperioden 1 januari–15 augusti bör ingen avverkning eller annan störande verksamhet ske närmare än 500 m från boplatsen. Skogsbilvägar, vandringsleder eller raststugor bör ej anläggas närmare bon än 500 m. Vid slutavverkning bör en skyddszon på 100 m runt boplatsen lämnas intakt. För att trygga en succession av lämpligt botråd för kommande generationer av havsörnar behöver ett betydligt större antal s.k. evighetsträd sparas vid avverkningar redan idag.

Kentsk tärna, *Sterna sandivicensis* - A191

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Kentsk tärna häckar i kolonier, oftast tillsammans med skrattnås, längs havskuster på störningsfria låga, sandiga öar utan högre vegetation. Arten är en relativt ny fågelart i Skåne och häckade i början av 1900-talet på Måkläppen men kolonien flyttade därifrån till Foteviken och fanns där fram till slutet av 1970-talet och häckar nu oregelbundet. I Lommaområdet häckar 1 par. Födan består huvudsakligen av fisk som fångas på större djup än vad som är regel bland övriga svenska tärnor. De vuxna fåglarna flyger regelmässigt upp till 20–30 km från häckplatserna för att fiska. Kentsk tärna rastar numera bara i området under vår- och höstflyttning med 1 par. Arten har under de senaste 30 åren minskat kraftigt längs den svenska kusten. Arten är bedömd som sårbar (VU) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att Kentsk tärna fortsätter förekomma som rastande men det ska finnas förutsättningar för arten att återkomma som häckfågel.

Artspecifika hot

Arten är extremt känslig för störning under häckningen. Störning i form av ökad båttrafik, expanderande friluftsliv, handredskapsfiske och fritidsfiske. Det finns exempel på att ett enda besök under häckningstid gjort att fåglarna övergett kolonin. Minskning av fiskarter viktiga som föda. Minskning av skratmåsar som arten häckar tillsammans med. Förekomst av mink eller andra rovdjur. Massförekomst av trådalger i födosöksområdena som försvårar fiskfångst. Exploatering i eller i närheten av rast- häcknings- och fiskeplatser. Igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Möjliga häckningsområden bör skyddas från mänskliga aktiviteter genom införande av beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Bevarande av bytesfiskars lek- och uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång. Ingen exploatering i eller i närheten av områden där arten häckar och rastar.

Myrspov, *Limosa lapponica* - A157

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Myrspov häckar i lågfjällområden. Under rastningen söder drar den sig till kuster med grunda våtmarksmiljöer utan högre vegetation. Den ses i Lommaområdet vid lågvatten under maj. Ca 250 individer som max. Födan utgörs av evertebrater som maskar, mollusker, kräftdjur och insekter. Enstaka fåglar har även övervintrat i bukten. Arten är rödlistad som sårbar (VU).

Artspecifika bevarandemål

Arten ska förekomma som rastande.

Artspecifika hot

Myrspov är mest känslig under häckning, och eftersom den bara rastar i Lommabukten finns inget direkt hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Inga bevarandeåtgärder behövs

Ortolansparv, *Emberiza hortulana* – A379

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Ortolansparven är en flyttfågel som förekommer som häckfågel i merparten av länderna i Europa och i västra Asien så långt österut som Mongoliet. Den häckar också i Mindre Asien och österut till Iran. Den övervintrar i tropiska Afrika och återvänder till sina häckningsområden från slutet av april till början av maj. Över stora delar av sitt utbredningsområde förekommer den mycket lokalt. Dess

häckningsområde når så långt norrut som Skandinavien och norr om polcirkeln. I Europa förekommer den inte som häckfågel i Storbritannien och Danmark, men under flytten, som sker nattetid, passerar den regelbundet Danmark och södra Storbritannien. Arten har även sällsynt observerats på Island, Färöarna, Kanarieöarna, Seychellerna och i Indien. I Sverige anländer ortolansparven under första hälften av maj. Inom Lommaområdet rastar enstaka ex. Den häckar lokalt, främst utmed Norrlandskusten, och söderut till Mälardalen. Den häckar även sällsynt i södra Sverige. De skandinaviska fåglarna flyttar redan i augusti-september och övervintrar i västra Afrika söder om Sahara. Den födosöker mest på marken och lever främst av frön som den ofta söker på torra marker med kortvuxen vegetation. Arten är rödlistad som sårbar (VU).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att ortolansparven ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Ortolansparvens livsmiljö i betesmarker ska finnas kvar eller öka sin areal så att ortolansparvens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Ortolansparven har minskat i Europa under hela 1900-talet som ett resultat av den omfattande jakten som bedrivits under höstflyttningen i södra Europa. Trots att lagar tillkommit som förbjuder denna småfågeljakt i hela EU har jakten fortsatt på flera platser framför allt i sydvästra Frankrike.

Frankrike förbjöd jakt på ortolansparv 1999, men lagen tillämpades dåligt.

Andra skäl till den negativa populationstrenden är habitatförstörelse som resultat av det moderniserade jordbruket och sviterna av 1950, 1960 och 1970-talets utsläpp av miljögifter som kvicksilver.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Inga bevarandeåtgärder behövs

Rödstrupig piplärka, *Anthus cervinus* – A258

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Den rödstrupiga piplärkan föredrar helt öppna fjällmiljöer, de förekommer inom en smal zon på tundran och i de nordligaste delarna av barrskogsregionen från Nordkalotten till västra Alaska. Arten är i många områden en karaktärsfågel på den öppna tundran, t.ex. i Finnmark i Norge. Fåglarna flyttar söderut från fjällen under senare hälften av augusti. Huvudpassagen av sydflyttande fåglar genom södra och mellersta Sverige sker under september. Inom Lommaområdet rasar upp till ett tiotal ex. De finns i öppna gräsmarker och öppna strandbiotoper eller sötvattenstränder vid födosökning efter insekter och levande djur. Majoriteten av de rödstrupiga piplärkorna övervintrar i fuktiga områden i Sahel samt längs de övre delarna av Nilens vattensystem. Arten är rödlistad som sårbar (VU).

Artspecifika bevarandemål

Arten ska förekomma som rastande.

Artspecifika hot

- Klimatförändringar (Viss negativ effekt)
- Igenväxning (Viss negativ effekt)

Artspecifika bevarandeåtgärder

Det är angeläget att inventeringar och undersökningar genomförs så att kunskaperna om artens utbredning, habitatval, populationsstorlek och populationstrend förbättras.

Salskrake, *Mergellus albellus* - A068

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Salskraken häckar i gamla spillkråkehål, i holkar eller i ihåliga stubbar. Boplatsen kan ligga ganska långt från vatten. Födan utgörs av mollusker och vatteninsekter samt till liten del av småfisk. Arten bosätter sig vanligen vid älvsel och avor samt i sjö- och tjärnrika områden. De vistas ofta i skogsomgärdade tjärnar eller vid risiga sjö- och älvstränder med skyddande skog. Myrflarkar utnyttjas regelmässigt under ungarnas uppväxttid. Övervintringen sker främst längs grunda kustområden som i Lommaområdet där upp till 23 ex födosöker, men även i större isfria sjöar. Under häckningen uppehåller sig salskraken inom ett relativt begränsat område kring boplatsen (storleksordning 25 km²).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att salskrake ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Salskrakens livsmiljö i skyddade kustbiotoper ska finnas kvar eller öka sin mängd så att salskrakens behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Salskraken övervintrar ofta i hamnar och liknande områden, vilket medför risk för giftexponering och oljeskador. Eftersom arten vintertid uppträder i stora ansamlingar på ett förhållandevis litet antal ställen kan föroreningar och miljögifter slå hårt mot arten. Med ökande friluftsliv, kan speciellt kanotning och fritidsfiske lokalt vara ett störningsmoment under perioden då ungarna är små. Skogsbruket har utarmat tillgången på naturliga bohål och nytillskottet är mycket begränsat.

Mård, gädda och framför allt mink är allvarliga predatorer på salskraken.

I artens centrala utbredningsområde i Sibirien är oljeexploateringen med dess föroreningar samt allmän miljöförstörelse ett allvarligt hot.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Samla in oljeutsläpp när större sådan sker.

Predator kontroll

Skräntärna, *Hydroprogne caspia* - A190

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Skräntärnan är världens största tärna med en storlek likt en gråtrut. Den utmärker sig genom grov klarröd näbb och svart hätta i kontrast till vit kropp. Den häckar på mindre skär, öar och grusrevlar, antingen solitärt, några få par tillsammans eller i större kolonier. I Sverige förekommer den främst längs ostkusten från Blekinge till Uppland. I västra Sverige är arten en mycket ovanlig häckfågel. Åtskilliga rastar under sensommaren, på sin väg till Medelhavsområdet och tropiska Västafrika. Inom Lommaområdet häckar 2 par och rastar ca 12 individer. Arten äter uteslutande fisk och livnär sig på till exempel sill och abborre.

Arten är bedömd som nära hotad (NT) och rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Arten ska häcka i större antal i övrigt se gemensamma bevarandemål.

Artspecifika hot

Skräntärnan är känslig för störning under ruvningstiden och kan överge sin häckningsplats om de blir störda. Förekomst av mink kan bli ödesdiger och exempel finns på hur minkangrepp har fått kolonier att flytta och helt överge ett område. Ungarna har på flera håll drabbats av en okänd sjukdom med hög dödlighet. På sin väg till övervintringsområdena förekommer även helt onödigt skydds jakt på arten i mellan- och sydeuropa liksom att den jagas i övervintrings-områdena. Miljögifter är ett hot mot artens överlevnad. En ökad användning av DDT inom skräntärnans övervintringsområden har påvisats vilket kan innebära att tärnorna får i sig miljögifter under vintern och för dessa med sig till häckningsområdena i Östersjön, vilket kan påverka reproduktionsframgången.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Begränsat friluftslivet i och i närheten av häckningsområdet. Vidta åtgärder mot borövarer särskilt mink. Internationellt arbete för att få bort skydds jakten inom flyttningsområdet samt för förbättrade förhållanden i övervintringsområdena.

Skärfläcka, *Recurvirostra avosetta* - A132

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Skärfläcka häckar i området under april-juli med ca 33 par. Arten kräver häckningsplatser i form av stora områden med grunt vatten och sandiga eller gytjiga bottnar längs flacka kuster. Skärfläckan söker föda på grunt vatten. Näbbens utseende och rörelsesättet vid proviantering utgör en specialisering för att fånga havsborstmaskar i strandvattnets dyskikt. Arten kräver relativt stora områden och de bästa lokalerna ska omgärdas av öppna välhävade strandängar. Boet läggs mycket nära vattenlinjen, t.ex. på låglänta strandängar, i tångvallar eller på revlar. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att skärfläckan ska fortsätta förekomma som häckande och i ett större antal.

Artspecifika hot

Störning i form av ökad båttrafik och expanderande friluftsliv. Störningar har resulterat i att många häckningar misslyckats. Upprepade störningar kan orsaka att hela kolonier överges. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning eller hävd för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer. Strandnära vattensamlingar ska bibehållas och området kring dem betas. Beträdadsförbud och/eller andra begränsningar av friluftslivet bör råda under häckningstid. Öppna leder/stigar bör ej passera närmare än 500 m från häckningslokalen.

Småsnäppa, *Calidris minuta* – A145

Arternas förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Småsnäppan är en arktisk art som rastar i området, framförallt på sin väg tillbaka till övervintringsområdena, då den oftast kan ses tillsammans med kärrensäppor. Småsnäppan lever på havsstrandängar främst men också inom våtmarker. Småsnäppan livnär sig av små ryggradslösa djur som den pickar upp ur leran. Inom Lommaområdet rastar upp till 366 ex. i juli-september. Arterna är klassad inom kategorin "ej tillämplig" (NE).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att småsnäppan ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Småsnäppans livsmiljö för födosök på havsstrandängar ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

-

Artspecifika bevarandeåtgärder

-

Småtärna, *Sterna albifrons* - A195

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Småtärna häckar sällsynt med upp till 5 par under maj-juli i Lommaområdet. Den behöver föda i form av småfisk och större kräftdjur. Arten är strikt bunden till långgrunda strandområden och jagar i regel patrullerande utanför strandlinjen. Den häckar på kala sandstränder och låga sandrevlar. År 2003 häckade 15 par på Lundåkrabuktens sandrevlar. Den tidiga badsäsongen samma år bidrog emellertid till att många bon förstördes. Arten är rödlistad som sårbar (VU).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att småtärnan ska fortsätta förekomma som häckande och i ett större antal.

Artspecifika hot

Störning i form av badturism, sportfiske och annat rörligt friluftsliv har gjort att fåglarna tvingas till att häcka på låga avsides belägna sandrevlar som överspolas vid blåst och därmed misslyckas häckningen. Spridning och ackumulering av miljögifter i havsmiljön. Ohävd och igenväxning kan leda till att viktiga häckningsplatser försvinner.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Röjning eller hävd för att förhindra igenväxning i viktiga häckningsmiljöer. Möjliga häckningsområden bör skyddas från mänskliga aktiviteter genom t ex beträdnadsförbud eller andra begränsningar av friluftslivet. Anläggning av nya häckningslokaler i form av konstgjorda öar och revlar kan vara aktuellt att pröva lokalt. Bevarande av fiskars uppväxtområden och därigenom en riklig födotillgång.

Stenfalk, *Falco columbarius* - A098

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Stenfalken är en småfågelspecialist som häckar i anslutning till öppna, småfågelrika barrskogar i Norrland. Lommaområdet utnyttjas som födosöksområde främst under flyttningstider vår och höst med max 7 par. Arten är ej rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att stenfalken ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Stenfalkens livsmiljö för födosök med öppna gräsmarker ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Inga hot föreligger inom området.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Inga bevarandeåtgärder krävs för närvarande.

Svarttärna, *Chlidonias niger* - A197

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Svarttärnan häckar i glesa småkolonier i våtmarker och sjöar med riklig flytbladsvegetation. Boet byggs på flytande växtmaterial, ävjebankar, rotfilt, starrtuvor eller på tät flytbladsvegetation. Arten gynnas av tidiga successionsstadier i våtmarkernas igenväxningsförlopp, och bete och slätter i strandvegetationen är positivt för arten då det hjälper till att bibehålla lågvuxna växtsamhällen med öppna grunda vattenmiljöer med rik insektsfauna. Svarttärnan är födogeneralist och fångar alla slags insekter och deras larver främst knutna till vattenmiljöer. Vid äggläggning utgör även småfisk en betydande del av födan. Förlusten av ägg under häckning är förhållandevis hög (50 – 80 %). Eftersom äggen ruvas på marknivå är de särskilt utsatta för predation, vilket tros vara en bidragande orsak till att förlusten av ägg är så pass hög. Det europeiska beståndet håller till österut mot Ryssland och Svarta havet, men häckar regelbundet i Skåne. Flyttar i juli/augusti till tropiska Västafrika för att övervintra. Inom Lommaområdet rastar arten sällsynt med upp till 50 ex. Arten är rödlistad som VU (sårbar).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att svarttärna ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Svarttärnans livsmiljö för häckning och födosök i våtmarker och sjöar med riklig flytbladsvegetation ska finnas kvar eller öka sin areal så att dess behov av föda och skydd tillgodoses. De limniska miljöerna ska ha goda hydrologiska förhållanden och god kemisk status. Tillgången på insekter och småfisk ska vara god.

Artspecifika hot

Arten har få artspecifika hot, men predation och torrläggning av våtmarker är särskilt stora hot mot svarttärnans häckningskolonier. Mänsklig störning vid populära badplatser kan också utgöra ett hot för arten.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Finns brist på passande häckningsmiljöer i området kan utsättning av boplattformar underlätta artens häckningsmöjligheter. Att hålla nere populationen av kråkfåglar och smådjur som predatorer på svarttärnans kolonier kan vara ett sätt att öka chansen för lyckade häckningar i ett område.

Sydlig kärrsnäppa, *Calidris alpina schinzii* – A446

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Den sydliga kärrsnäppan är knuten till öppna och blöta gräsmarker, och i Sverige häckar den numera nästan enbart på betade havsstrandängar, så är fallet i Lommaområdet också där 1-4 par häckar årligen. Vegetationen får helst inte bli högre än 10 – 20 cm och närheten till vatten och dyiga stränder är ett huvudkrav. En optimal häckningsmiljö består av en hävdad, flack strandäng med variation i vegetationshöjd, med både väl avbetade områden som områden där fjolårsgräset finns kvar i låga tuvor. De flesta bon påträffas på torrt underlag i 5 – 15 cm hög vegetation, ofta i fjolårsgräs.

Misslyckas häckningen tidigt på säsongen kan ett nytt försök göras. Sydlig kärrsnäppa är vid häckning revirhävande.

Födan utgörs av havsborstmaskar, små kräftdjur, mollusker och insektslarver. Ungarna äter mest vuxna insekter som myggor, harkrankar och skalbaggar.

Häckningen påbörjas i april, och efter att ungarna blivit flygga i slutet av juni överges häckningsplatserna. Övriga delar av året tillbringar fåglarna i marin miljö på långgrunda och dyiga stränder, och då ofta i stora sociala grupper på ibland tusentals fåglar.

I Sverige har populationen av sydlig kärrsnäppa minskat kraftigt under 2000-talet. Arten är rödlistad som akut hotad (CR).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att sydlig kärrsnäppa ska fortsätta häcka i området och förekomma i livskraftiga populationer. Dess utbredningsområde ska inte minska. Den sydliga kärrsnäppans livsmiljö bestående av hävdade strandängar med kort och varierande vegetation och långgrunda och dyiga stränder ska finnas kvar eller öka sin areal så att den sydliga kärrsnäppans behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses. Eftersom den sydliga kärrsnäppan är en så pass hotad art ska dennes behov prioriteras i situationer där en konflikt uppstår med andra arters skötselbehov.

Artspecifika hot

Populationen av sydlig kärrsnäppa är idag fragmenterad. Eftersom populationsantalet har minskat kraftigt under senare år riskerar fragmenteringen att orsaka inavelsproblem i flera områden. Inavel har redan konstaterats som ett problem i de mest utsatta häckningsområdena.

Störning från t.ex. betesdjur som trampar sönder bona vid tidigt betesutsläpp drabbar häckningen negativt på platser där häckning sker på beteshävdade ytor.

Äggpredation från framförallt fyrfota predatorer, t.ex. mink, och kråkfåglar är ett stort problem, speciellt på lokaler med en liten population häckande fåglar.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Skydda bon och ungar från främst fyrfota predatorer genom att t.ex. uppföra elstängsel och skyddsburar. För att minska predationen från rovfåglar och kråkfåglar kan träd och buskar i anslutning till den sydliga kärrsnäppans livsmiljö tas bort för att minska utbudet av bo- och spaningsplatser för t.ex. kråka. Holkar för t.ex. tornfalk ska inte sättas upp i närheten av miljöer där sydlig kärrsnäppa finns. Viss jakt på kråkfåglar och fyrfota predatorer, t.ex. mink, kan få förekomma vid behov.

För att undvika trampskador från betesdjur bör betesdjuren lämpligen släppas ut först efter 1 juni. Hävd tillåts ske ända ut i strandkanten så att uppslag av vass och annan hög vegetation förhindras.

Vitkindad gås, *Branta leucopsis* - A045

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Den vitkindade gåsen häckar på små, flacka öar där den är skyddad från marklevande rovdjur. Arten fordrar stora, öppna gräsbevuxna ytor för sitt födosök, främst strandängar med kortvuxen eller kortbetad gräsvegetation. I Lommaområdet rastar ca 4800 ex/år. Den kräver rast- och övervintringslokaler med gott om lämplig föda (främst gräs) samt möjlighet att övernatta ute på vatten. Arten är inte rödlistad.

Artspecifika bevarandemål

Målet är att den vitkindade gåsen ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Vitkindad gås livsmiljö med små öar i sjön ska finnas kvar eller öka sin areal så att den vitkindade gåsens behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

För närvarande finns inget uppenbart hot mot arten och den svenska populationen fortsätter att växa i storlek. Nya häckningslokaler har påträffats kontinuerligt de senaste 20 åren. Konflikter med jordbruket uppstår dock tidvis i områden som hyser starka häckningsbestånd och/eller stora mängder rastande vitkindade gäss på väg till eller från sina häckningsområden på ryska tundran.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Områdena bör ses över regelbundet och anpassas efter eventuella ändringar i hur de nyttjas av vitkindad gås och andra andfåglar. I vissa fall kan det vara motiverat att lämna spannmål för att styra gässen, och på det viset minimera skador på jordbruket.

Årta, *Anas querquedula* - A055

Artens förekomst är ännu ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

I Sverige häckar årtan lokalt och fåtaligt vid slättsjöar och strandängar. Sverige ligger i den nordvästra utkanten av årtans europeiska utbredningsområde. Årtan silar föda från vattenytan, den har en viss förkärlek till grunda vattensamlingar på mader och strandängar. Årtan häckar senare på säsongen än de flesta andra simänder och flyttar söderut i juli–första halvan av sept. Inom Lommaområdet häckar 1 par. Rödlitning VU (Sårbar).

Artspecifika bevarandemål

Målet är att årtan ska finnas kvar i livskraftiga populationer och dess utbredningsområde ska inte minska. Årtans livsmiljö vid slättsjöar och strandängar ska finnas kvar eller öka sin areal så att årtans behov av häckningsplatser, föda och skydd tillgodoses.

Artspecifika hot

Ett uppenbart problem för årtans fortlevnad i Sverige är de för arten negativa biotopförändringar som uppstår då sjö och havsstränder växer igen genom att slåtter och bete minskar eller upphör. Då bildas kompakta vegetationsbälten av t.ex. vass i stället för öppna stränder med kort vegetation, samtidigt som hölJOR och vattensamlingar innanför strandlinjen omsluts av högvuxen vegetation. Allt detta försämrar årtans födosöksbetingelser. Årtan får inte jagas i Sverige, men svårigheten att identifiera den under jakt gör att den skjuts ungefär i proportion till sin talrikhet i höstens andpopulationer. Flertalet årtor lämnar dock landet innan jakten börjar.

Artspecifika bevarandeåtgärder

Näringsrika, grunda sjöar med rik och ändå heterogen vegetation bör bibehållas och skyddas mot dikning och invallning. Strandängar med bete och slätter bör bevaras och hållas fria från högvuxen vegetation.

Referenser

- Cronert Hans, 1991. Våtmarksområdet utmed nedre Helgeån -förslag till plan, Kristianstads kommun, Länsstyrelsen i Kristianstads län
- Cronert, H. 1996. Vilken betydelse har restaureringen av strandängar i nedre Helgeåns våtmarksområde? – resultat från häckfågelinventering av sex strandängsområden. Medd. nr 16 från Nedre Helgeåns Fågelstation. SPOVEN 1996 nr 2 s57-66.
- Cronert, H. 2001. Araslövssjöns häckfåglar under ett kvarts sekel. Meddelande nr 25 från Nedre Helgeåns Fågelstation, Anser 4/ 2001 s. 209-216
- Cronert H. 2004. Naturvård i Kristianstads Vattenrike-handlingsprogram 2004-2006. Länsstyrelsen i Skåne län och Kristianstads kommun.
- Cronert, H. & Lindblad, T. 1992. Inventering av sex strandängar inom nedre Helgeåns våtmarksområde våren 1990. Medd. nr 3 från Nedre Helgeåns Fågelstation. SPOVEN 1992 nr 1 s 3-18.
- Cronert, H. & Lindblad, T. 1998. Häckande simänder och vadare på strandängarna i Kristianstads Vattenrike. Resultat från en inventering våren 1997. Meddelande nr 20 från Nedre Helgeåns Fågelstation. Anser 37 (1998) 89-102
- Cronert, H. & Lindblad T. 2004. Strandängsinventering längs nedre Helgeån i KristianstadsVattenrike våren 2003. En jämförelse med resultatet från 1997 års inventering.. Meddelande nr 32 från Nedre Helgeåns Fågelstation. Anser 2/2004, s 65-78.
- Johansson, R. & Cronert, H. 1989. Hammarsjöns häckande fåglar. Utveckling och nuvarande status 1956-1986. Nordöstra Skånes Fågelklubb och Länsstyrelsen i Kristianstads län.
- Leike, I & Åhsberg, B. Rördrommen i Nordöstra Skåne år 2000. Spoven nr 3 2001. Nordöstra Skånes Fågelklubb.
- Lomma kommuns hemsida; <https://lomma.se/bygga-bo-och-miljo/klimat-miljo-och-hallbarhet/lommabukten/ett-skafferi-for-fisk-och-fagel.html>
- Magnusson, S-E., Andersson, J. & Vägren, G. 1989. Markhävdkartering 1989. Helgeåns nedre vattenområde från Torsebro till havet.. Spoven, supplement nr 1. Nordöstra Skånes Fågelklubb och Kristianstads Vattenrike.
- Naturvårdsverkets hemsida; åtgärdsprogram för sydlig kärrensäppa; <https://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-6388-7.pdf>

- Ovesson, P. 2003. Markhävdkartering 2002. Hävd tillståndet på betesmarker och slåtterängar inom Nedre Helgeåns våtmarksområde i Kristianstads Vattenrike. Skåne i utveckling 2003:34. Länsstyrelsen i Skåne län och Kristianstads kommun.*
- Svensson, M. 2002. Skog och trädmiljöer längs nedre Helgeån i Kristianstads Vattenrike. Skåne i utveckling 2002:1. Länsstyrelsen i Skåne län och Kristianstads kommun.*
- Wallsten, E. 1999. Näsby fält med Västra fäladen, Lingenäsen och östra delen av Araslövssjön i Kristianstads Vattenrike.. Skåne i utveckling 99:20. Länsstyrelsen i Skåne län och Kristianstads kommun.*
- Wendt-Rasch, L. & Cronert, H. 1996. Markhävdkartering 1996. Helgeåns nedre vattenområde i Kristianstads Vattenrike. Spoven, supplement nr 5. Länsstyrelsen i Kristianstads län och Ekomuseum, Kristianstads Vattenrike, Kristianstads kommun.*

Upprättad av Länsstyrelsen i Skåne län

Planförfattare: Agnes Jansson

Senast reviderad 2019-07-29 av Marie Björkander

Bevarandeplanen för Lommaområdet

Natura 2000-området Lommaområdet i Lomma kommun har som syfte att bevara livsmiljön för de beskrivna fågelarterna exempelvis skärfläcka, sydlig kärrsnäppa och ejder. Livsmiljöerna präglas av öppna havsstrandängar, öppna betesmarker, vassar, startuvor och frodig vegetation nära vatten, kuster med grunda våtmarksmiljöer utan högre vegetation, torrare partier med kortvuxen vegetation samt grustag. Varje art ska bidra till att upprätthålla gynnsam bevarandestatus inom sin biogeografiska region. Gynnsam bevarandestatus innebär att artens population ska vara säkrad på lång sikt och att deras naturliga utbredningsområde inte minskar. Arternas behov ska tillgodoses i området vad gäller födotillgång och skydd. Vissa arter ska häcka i området.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas fåglar i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de tre kriterierna populationsutveckling och utbredningsområde för fågelarterna samt deras livsmiljöer. Bevarandeplanen innehåller också beskrivning av området, beskrivningar av alla utpekade fågelarter, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus, vad som kan påverka Natura 2000-området negativt samt vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000 - området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane